

## Nr 2.

Ankom till riksdagens kansli den 25 februari 1926 kl. 1 e. m.

*Andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 2, i anledning av väckt motion angående förnyad prövning av frågan om statstjänstemännens avlöning vid tjänstledighet.*

I en inom andra kammaren väckt och till dess första tillfälliga utskott för förberedande behandling hänvisad motion, nr 202, har herr Olsson i Kalmar m. fl. hemställt, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att frågan om statstjänstemännens avlöning vid tjänstledighet snarast möjligt måtte upptagas till förnyad prövning.

*Motionen.*

I fråga om motiveringen för denna hemställan får utskottet hänvisa till motionen.

Det är huvudsakligast i två avseenden motionärerna önska ändrade bestämmelser beträffande statstjänstemännens avlöning vid tjänstledighet. I överensstämmelse med vad som framhålles i ett av numera statssekreterare Gustaf Söderlund utarbetat sakkunnigutlåtande rörande revision av gällande avlöningsbestämmelser för statsdepartement m. fl. verk gå motionärernas önskemål främst ut på, att »en var tjänsteman skulle tillerkännas dels rätt att mot B-avdrag erhålla ledighet för enskild angelägenhet under viss, kortare tid per kalenderår, dels ock rätt att under styrkt sjukdom åtnjuta oavkortad lön, likaledes under viss kortare tid per kalenderår.»

*Utskottet.*

Enligt vad utskottet inhämtat, har kommunikationsverkens lönenämnd i ett den 14 februari 1924 avgivet underdånigt utlåtande beträffande omförmälda utredning bl. a. anfört:

»Beträffande de bestämmelser, som avse att ordna frågan om rätt att i vissa fall uppbära oavkortad lön och om skyldighet att i andra fall vidkännas avdrag å lönen eller att avstå hela lönen, har den sakkunnige jämväl föreslagit ändringar av icke obetydlig räckvidd. Enligt 15 §, 3 mom., av förslaget skulle sålunda tjänsteman i vanliga fall av sjukdom — d. v. s. då det icke är fråga om skada till följd av olycksfall i tjänsten — äga rätt att uppbära oavkortad lön jämte, i förekommande fall, kallortstillägg, högst under sammanlagt femton dagar utav ett och samma kalenderår. För närvarande gäller, enligt 17 §, 1 mom., att, därest tjänsteman av behörigen styrkt sjukdom i andra fall än uti 2 mom. av samma paragraf avses (olycksfall i tjänsten), hindras att tjänstgöra, han äger åtnjuta oavkortad lön jämte, i förekommande fall, kallortstillägg under högst så lång tid av ett och samma

kalenderår, att ledigheten för sjukdom tillika med semester icke överstiger 45 dagar, men skall tjänstemannen, så framt ej Kungl. Maj:t för särskilt fall finner skäl annorlunda medgiva, för tid därutöver å lönen vidkännas visst tjänstledighetsavdrag. Den princip, som ligger till grund för den nuvarande bestämmelsen på området, och som innebär, att ordinarie befattningshavare, oavsett vilken tjänste- eller lönegrad de tillhöra, vid inträffande sjukdomsfall böra vara i möjligaste mån likställda i fråga om sammanlagd kostnadsfri ledighet, har upptagits från tidigare bestämmelser, särskilt vid statens järnvägar, och synes i och för sig på ett rättvist sätt tillgodose statens såväl som befattningshavarnas intressen i förevarande hänseende. Under det att semesterförmånen av naturliga skäl avvägs med hänsyn till tjänsternas mer eller mindre krävande beskaffenhet, befattningshavarnas ålder m. m., har det nämligen — enligt lönenämndens mening med rätta — ansetts, att för de fall, då befattningshavaren därjämte någon tid av sjukdom förhindras att sköta sin tjänst, en viss för alla grader gemensam maximitid borde gälla för rätten att uppbära oavkortade löneförmåner. Enligt den sakkunniges förslag skulle emellertid en betydande olikställighet härutinnan uppkomma, i det att en befattningshavare med exempelvis 20 dagars semester skulle kunna vara frånvarande, med full lön, på grund av semester och sjukdom tillhoppa, under allenast 35 dagar av ett år, under det att en tjänsteman med 45 dagars semester av enahanda anledningar skulle kunna vara ur tjänst med åtnjutande av fulla avlöningsförmåner under 60 dagar om året. En sådan företrädesställning för de högre tjänstemännen finner lönenämnden icke tillräckligt motiverad.

Ehuru sålunda den sakkunniges förslag i nu omhandlade hänseende formellt tillmäter den kostnadsfria sjukledigheten lika för alla befattningshavare, är detsamma dock, såsom nyss visats, i mindre grad än den nuvarande föreskriften ägnad att medföra den rättvisa utjämning vid av sjukdom förorsakat tjänstgöringshinder, som med bestämmelsen i 17 §, 1 mom., avsetts; och anser sig lönenämnden därför icke böra biträda förslaget i denna del.

Enligt 17 §, 2 momentet, andra stycket, i den sakkunniges förslag skulle en tjänsteman bland annat vid ledighet för enskild angelägenhet under sammanlagt högst tio dagar av ett och samma kalenderår vidkännas B-avdrag. Denna bestämmelse om möjlighet att under viss tid erhålla ledighet för enskild angelägenhet mot avstående av allenast B-avdraget innebär en väsentlig utvidgning av förmånen att kunna vara tjänstledig med bibehållande av en del utav lönen. Enligt lönenämndens förmenande kan stadgandet i fråga lätt leda till sådana oegentligheter som att det angivna antalet ledighetsdagar med B-avdrag komme att av tjänstemännen utnyttjas allenast i syfte att dymedelst förskaffa sig förlängd semester eller dylikt. Det synes lönenämnden icke föreligga tillräcklig anledning att i fråga om ledighet för enskilda angelägenheter frånga de nu gällande principerna, enligt vilka för varje särskilt fall förutsättes prövning såväl av behovet utav ledigheten som av den härför erforderliga tiden.»

Utskottet, som finner de av lönenämnden framförda synpunkterna beaktansvärda, har icke kunnat ansluta sig till det av motionärerna framförda kravet på en revision av gällande avlöningsbestämmelser. Då de i motionen begärda förändringarna i gällande avlöningsreglemente skulle leda till avsevärda förbättringar i avlöningsförhållandena för vissa grupper av den personal, varom här är fråga, betingar förslaget genomförande givetvis ökade kostnader för statsverket. Det synes utskottet, som om prövningen av önskvärda förändringar i avlöningsreglementet lämpligast bör upptagas i samband med den omreglering av de fasta lönerna, som aktualiseras genom kravet på de särskilda dyrtidstilläggens borttagande.

Under hänvisning till vad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att ifrågavarande motion icke måtte till någon kammararens åtgärd föranleda.

Stockholm den 24 februari 1926.

På utskottets vägnar:

RUBEN WAGNSSON.

---

Närvarande: hrr Wagnsson, Öhman, Dahlén, Holmdahl, Englund, Andréén, Mogård, Göransson\*, Mosesson och Gardell i Stenstu.

---

\* Ej närvarande vid utlåtandets justering.